

На основу члана 17. став 1. и члана 43. став 3. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС, 72/12, 7/14 – УС, 44/14 и 30/18 – др. закон), на предлог Министарства одбране,

Влада доноси

ЗАКЉУЧАК

1. Усваја се Национални акциони план за примену Резолуције 1325 Савета безбедности Уједињених нација – Жене, мир и безбедност у Републици Србији за период 2025-2027, који је саставни део овог закључка.

2. Овај закључак објавити у „Службеном гласнику Републике Србије”.

05 Број: 337-3618/2025
У Београду, 11. априла 2025. године

В Л А Д А

Тачност преписа оверава
ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР

ПРЕДСЕДНИК

Милош Вучевић, с.р.

4100325.016/56

**НАЦИОНАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА ПРИМЕНУ РЕЗОЛУЦИЈЕ 1325
САВЕТА БЕЗБЕДНОСТИ УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА – ЖЕНЕ, МИР И
БЕЗБЕДНОСТ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ ЗА ПЕРИОД 2025-2027**

САДРЖАЈ

I. УВОД	1
II. РЕЗУЛТАТИ ПРИМЕНЕ НАЦИОНАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА 1325 САВЕТА БЕЗБЕДНОСТИ УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА (2017-2020)	2
III. НАЦИОНАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА ПРИМЕНУ РЕЗОЛУЦИЈЕ 1325 САВЕТА БЕЗБЕДНОСТИ УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА (2025-2027)	4
1. МЕЂУНАРОДНИ ОКВИР	6
2. НАЦИОНАЛНИ ПРАВНИ ОКВИР	8
3. ПРОЦЕС ИЗРАДЕ НАЦИОНАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА (2025-2027)	9
4. СТРУКТУРА НАЦИОНАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА ПРИМЕНУ РЕЗОЛУЦИЈЕ 1325 САВЕТА БЕЗБЕДНОСТИ УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА (2025-2027)	11
IV. ТАБЕЛА АКЦИОНОГ ПЛАНА	15

I. УВОД

Резолуција 1325 Савета безбедности Уједињених нација – Жене, мир и безбедност (у даљем тексту: Резолуција 1325 СБ УН¹) усвојена 31. октобра 2000. године, једна је од најважнијих резолуција ове глобалне организације у области мира и безбедносне политике. Резолуција 1325 СБ УН наглашава последице оружаних сукоба по жене, важност њихове улоге у изградњи мира и постконфликтном опоравку друштва и у сагласности је са општеприхваћеним међународно-политичким и правним документима и стандардима у области мира, безбедности и људских права. Владама држава чланица Уједињених нација, препоручено је да усвоје националне акционе планове за њену примену.

До данас је више од 100 земаља, чланица Уједињених нација (у даљем тексту: УН), донело националне акционе планове за примену Резолуције 1325 СБ УН. Њихови садржаји су опредељени за мере и активности на заштити жена од насиља у оружаним конфликтима и оснаживање жена у постконфликтном периоду, али усмеравају своје циљеве и на унапређење безбедности жена у сопственим државама, у миру, кроз доследну примену стубова Резолуције 1325 СБ УН – превенцију, учешће, заштиту и опоравак.

Као чланица Уједињених нација, Република Србија је досад израдила и спровела два национална акциона плана за примену Резолуције 1325 СБ УН, са циљем унапређења права жена, њиховог положаја у друштву и безбедности. Национални акциони план за примену Резолуције 1325 Савета безбедности Уједињених нација (2010-2015) (у даљем тексту: НАП (2010-2015)) био је усмерен на жене у сектору безбедности, њихову заступљеност, положај и улогу у очувању мира и безбедности у држави, међународну сарадњу и мултинационалне операције. Успостављене су институције и механизми за реализацију плана, постигнута је видљивост жена у сектору безбедности, истакнут је значај унапређења родне равноправности и оснаживања жена као предуслова за бављење превенцијом, управљањем и решавањем конфликта и других безбедносних изазова. У иницирању и подршци израде НАП (2010-2015) учествовале су организације цивилног друштва, док су у појединим активностима значајну подршку пружиле међународне организације – Мисија

¹ Листа скраћеница налази се на 35. страни

OEBS у Републици Србији, Агенција Уједињених нација за родну равноправност и оснаживање жена (енгл. UN Women), Канцеларија Уједињених нација програма за развој (енгл. United Nations Development Programme, UNDP). Током примене првог акционог плана, повећана је укупна заступљеност жена у сектору безбедности, а од значаја је и податак да су први пут у историји Војске Србије 2012. године, у мултинационалној операцији Уједињених нација у Републици Кипар, ангажоване жене професионални војници. Национални акциони план за примену Резолуције 1325 Савета безбедности Уједињених нација (2017-2020) (у даљем тексту: НАП (2017-2020)) односио се на безбедност жена у Републици Србији, у областима превенције, учешћа, заштите и опоравка, уз већу укљученост жена у очувању мира и безбедности, на нивоу локалне заједнице.

Изражавајући значај и посвећеност заштити жена не само током и након сукоба, већ и кроз уважавање њихове улоге и значаја у преговарачким процесима, активном учешћу и доприносу у одржавању мира и безбедног окружења, затим и као резултат потреба да се уваже савремени безбедносни изазови који могу различито да утичу на жене и мушкарце, Министарство одбране носилац је израде Националног акционог плана за примену Резолуције 1325 Савета безбедности Уједињених нација – Жене, мир и безбедност за период 2025-2027 (у даљем тексту: НАП (2025-2027)), са циљем наставка примене Резолуције 1325 СБ УН и тежњом да даље доприноси миру, стабилности и безбедности.

II. РЕЗУЛТАТИ ПРИМЕНЕ НАЦИОНАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА 1325 САВЕТА БЕЗБЕДНОСТИ УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА (2017-2020)

Влада Републике Србије усвојила је Извештај Политичког савета о спровођењу Националног акционог плана за примену Резолуције 1325 Савета безбедности Уједињених нација – Жене, мир и безбедност у Републици Србији (2017-2020) у октобру 2022. године².

НАП (2017-2020) представљао је један од кључних планских докумената у области унапређивања родне равноправности у Републици Србији, уз Стратегију за родну равноправност 2016-2020. Период његове имплементације обележен је позитивним процесима у погледу унапређивања родне равноправности, измереним Индексом родне равноправности Европског института за родну равноправност (са 52,4 поена у 2014. години, на 58 поена у 2018. години).

² Завршна евалуација имплементације НАП (2017-2020) спроведена је уз техничку подршку Агенције за оснаживање жена у Републици Србији (UN Women).

У Извештају Политичког савета о спровођењу НАП (2017-2020), констатује се и то да су планирани резултати делимично остварени, уз велику неуједначеност између различитих области, затим и да је имплементација НАП (2017-2020) остварила значајне везе између институција безбедности, као и између институција безбедности и оних које нису у систему безбедности, али да је изостала повезаност између националних и локалних актера, као и хоризонтална сарадња између локалних самоуправа.

Фактори који су спутавали делотворну имплементацију НАП (2017-2020), делом су проистекли из чињенице да је у одређеним областима пројектован преамбициозно, односно да је предвиђен велики број активности, без одговарајућих средстава и ресурса за њихову реализацију. Покушај да се НАП локализује, а да се претходно не омогуће предуслови ефективне имплементације на националном нивоу (нпр. поједини механизми нису успостављени, нити је систем централизованог праћења био успостављен), умањили су шансе за ефективну имплементацију у локалним заједницама, посебно имајући у виду слабије капацитете локалних механизма.

С тим у вези, дате су препоруке да се приликом израде наредног НАП, поставе јаснији приоритети, издвоји мањи број циљева за које се процењује да би били реално остварљиви, резултати поставе прецизније и мерљивије, као и да се реалистично процене средства и ресурси. Такође, препоручује се да се поједностави структура координације, праћења и извештавања, да се укључе и различити актери како би се остварило шире и боље коришћење ресурса.

Иако у периоду 2020-2024 године није било важећег националног акционог плана, Република Србија је континуирано била посвећена циљевима Резолуције 1325 СБ УН. У републичким и покрајинским органима јавне власти и јединицама локалне самоуправе реализоване су активности које су резултат и заједничког деловања са другим политикама, односно стратегијама и законима усвојеним од 2017. до 2023. године, а који су допринели даљем унапређивању родне равноправности у систему безбедности, оснаживању жена, уравнотеженој заступљености жена и мушкараца у управним и надзорним телима и на положајима, као и даљој недискриминаторној политици. Многе од тих активности одговарају циљевима које су поставили претходни национални акциони планови, посебно у области превенције и заштите. У државним органима настављен је рад аналитичких група, истраживачких тимова и особа од поверења, као институционалних тела и механизма успостављених претходним националним акционим плановима. Нови сазив Политичког савета за спровођење НАП конституисан је у јулу 2023. године. У појединим државним органима основани су савети и посебне радне групе (нпр. у Безбедносно-

информативној агенцији) или оперативни тимови (у Министарству правде) који се баве родном равноправношћу и реализацијом активности НАП. Током протеклог периода, реализоване су обуке и образовни садржаји који се односе на Агенду „Жене, мир и безбедност”, посебно у органима система безбедности, чиме је унапређено знање руководилаца и запослених и могућност примене у практичном раду. Буџетски корисници били су у обавези да примене родно одговорно буџетирање у буџету Републике Србије и буџетима локалних власти. Органи јавне власти који по својој надлежности имају посебну улогу у области остваривања родне равноправности у друштву, супротстављању дискриминацији и насиљу над женама, али и спровођењу активности са циљем оснаживања жена, као предуслова за унапређење њихове безбедности, такође су реализовали значајне активности. Допринос унапређењу родне равноправности било је именоване лица задужених за родну равноправност у органима јавне власти, као и утврђена обавеза доношења планских докумената који се тичу ове области. У органима јавне власти покренути су и реализовани програми и пројекти који доприносе решавању битних проблема у оснаживању жена и побољшању њихове безбедности. Многе од тих активности подржане су и од стране међународних организација у Републици Србији.

III. НАЦИОНАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА ПРИМЕНУ РЕЗОЛУЦИЈЕ 1325 САВЕТА БЕЗБЕДНОСТИ УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА (2025-2027)

Потреба за доношењем Националног акционог плана за примену Резолуције 1325 СБ УН није само међународна обавеза да се утврде активности за заштиту жена у конфликтима и постконфликтном опоравку, већ проистиче и из пораста савремених изазова, са циљем креирања ефикаснијих одговора на савремене безбедносне изазове, уз унапређење механизма за адекватнију заштиту жена, унапређење њихове отпорности и подизање капацитета за суочавање и превазилажење тих изазова.

У националним акционим плановима већег броја држава, у периоду од готово две деценије од усвајања првих планова, уочљиве су промене у њиховим опредељењима, принципима и циљевима. У актуелним националним плановима проширен је, пре свега, списак изазова и претњи који могу да утичу на безбедност жена и мушкараца у друштву. И премда се и даље односе на конфликте и постконфликтни период, током последњих година приметне су и друге теме као што су климатске промене, трговина људима, спречавање

насилног екстремизма³ и др. Циљеви одрживог развоја такође су једно од афирмативних полазишта НАП. Акцент није дакле само на заштити жена у конфликту и њиховом учешћу у решавању спорова и постконфликтном опоравку, већ и на безбедносним изазовима у ширем смислу.

Акциони план Европске уније – Жене, мир и безбедност (енгл. EU Action Plan on Women, Peace and Security) који је усвојен 2019. године са важењем до 2024. године, на пример, промовише родну равноправност, људска права, мир и безбедност унутар Европске уније и изван њених граница. Поред приоритета који се односе на интегрисан приступ и одлучно деловање у спречавању конфликта и одлучне одговоре на кризе и катастрофе настоји се да се угради родна равноправност и оснаживање жена у све спољне акције, укључујући, али не ограничавајући се на превенцију сукоба, развојну помоћ, хуманитарну помоћ, трговину људима, миграције, решавање сукоба, смањење ризика од катастрофа, спречавање и сузбијање радикализације, насилног екстремизма и тероризма⁴.

Имајући у виду динамичне промене у међународним односима, изазови, ризици и претње безбедности мењају карактер и форме испољавања. Околности које доприносе њиховом настанку на глобалном нивоу су, на пример, велике разлике у погледу нивоа економског и културног развоја, које имају за последицу сиромаштво и социјалну угроженост знатног дела становништва у свету, што узрокује настанак негативних демографских и социо-психолошких појава. Регионални и локални сукоби, етнички и верски екстремизам, тероризам, организовани криминал, пролиферација оружја за масовно уништавање, илегалне миграције, хибридне претње, сајбер претње, ограничена расположивост природних ресурса (укључујући воду, храну, енергенте и сировине), као и промена климе и деградација природне околине, угрожавају стабилност појединих држава и читавих региона, као и глобалну безбедност⁵.

Када је реч о савременим безбедносним изазовима, Резолуција 2242 СБ УН указује да државе треба да воде рачуна о „променљивом глобалном контексту мира и безбедности, посебно у вези са растућим насилним екстремизмом, који може да буде погодан за тероризам, са повећаним бројем избеглица и интерно расељених лица, на утицаје климатских промена и на глобалну природу здравствених

³ Према Спровођење Агенде „Жене, мир и безбедност” у региону ОЕБС-а, доступно на линку www.osce.org/files/f/documents/7/0/471363.pdf, приступ, фебруар 2024.

⁴ На линку <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11031-2019-INIT/en/pdf>, приступ, фебруар 2024.

⁵ Стратегија националне безбедности Републике Србије, на линку <https://www.pravno-informacioni-sistem.rs/SlGlasnikPortal/eli/rep/sgrs/skupstina/strategija/2019/94/2> приступ, фебруар 2024.

пандемија⁶. Стратегија националне безбедности Републике Србије, међу осталим изазовима, ризицима и претњама, препознаје и климатске промене, које могу изазвати значајне последице и у области економије, као и социјалне промене праћене безбедносним ризицима⁷. Када се говори о савременим изазовима, бројни извештаји и истраживања у протеклим годинама наглашавали су утицај и импликације које је пандемија COVID 19 имала на безбедност жена, како у приватном тако и јавном односно сајбер простору⁸.

Приликом предлагања мера и активности у НАП (2025-2027), посебна пажња усмерена је на савремене изазове, ризике и претње и с тим у вези, ванредне ситуације⁹ које могу настати. Такође, уважени су и подаци о различитом утицају појединих ванредних ситуација на жене (посебно оне из рањивих група¹⁰) и мушкарце. У том смислу, жене се не представљају само као пол коме треба пружити заштиту, већ су препознате и као ресурс и активни актери у решавању многих безбедносних проблема.

1. МЕЂУНАРОДНИ ОКВИР

Приликом израде НАП (2025-2027), узета су у обзир међународна документа које је Република Србија ратификовала, а односе се на различите аспекте безбедности, заштите људских права и родне равноправности. Поред важећих докумената која су била релевантна за израду претходног НАП (2017-2020)¹¹, окосницу за израду НАП (2025-2027) представљала су и документа која су настала у периоду након 2016. године, посебно Стратегија за родну равноправност Европске уније (2022-2025) и Акциони план Европске уније – Жене, мир

⁶ <https://www.un.org/sc/ctc/news/document/sres2242-2015-women-and-peace-and-security-adopted-on-13-october-2015/> приступ, фебруар, 2024.

⁷ <https://www.pravno-informacioni-sistem.rs/SlGlasnikPortal/eli/rep/sgrs/skupstina/strategija/2019/94/2> приступ, фебруар, 2024.

⁸ Видети нпр. <https://www.unwomen.org/sites/default/files/Headquarters/Attachments/Sections/Library/Publications/2020/Issue-brief-COVID-19-and-ending-violence-against-women-and-girls-en.pdf> или <https://eca.unwomen.org/sites/default/files/Field%20Office%20ECA/Attachments/Publications/2020/06/Infografika%20%20Pandemija%20u%20sjeni%20Nasilje%20nad%20enama%20i%20djevojicama%20i%20COVID19min.pdf> приступ, фебруар 2024.

⁹ Ванредна ситуација је стање које настаје проглашењем од надлежног органа када су ризици и претње или настале последице по становништво, животну средину и материјална и културна добра таквог обима и интензитета да њихов настанак или последице није могуће спречити или отклонити редовним деловањем надлежних органа и служби, због чега је за њихово ублажавање и отклањање неопходно употребити посебне мере, снаге и средства уз појачан режим рада (према Закону о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама „Службени гласник РС”, број 87/18.)

¹⁰ Рањивост подразумева карактеристике и околности неке заједнице, система или њене вредности, које је чине осетљивом на последице опасности. Рањива група представља део становништва који се због неке посебне карактеристике или својства налазе у неједнаком положају или у ситуацији због које је изложена вишем ризику од дискриминације од осталих.

¹¹ Списак међународних докумената релевантних за израду НАП за примену Резолуције 1325 СБ УН (2017-2020), налазе се на линку https://www.mod.gov.rs/multimedia/dodaci/zakljucak_vlade_o_usvajanju_nap za primenu r 1325_1727333873.pdf приступ, октобар 2024.

и безбедност усвојен 2019. године.

Такође, у периоду након усвајања Резолуције 1325 СБ УН, Уједињене нације усвојиле су и друге резолуције којима се наглашава важност заштите жена. У складу с тим, нове генерације националних акционих планова садрже принципе дефинисане у још десет пратећих резолуција, које заједно са Резолуцијом 1325 СБ УН као кровном, чине тзв. Агенду „Жене, мир и безбедност”. Ове резолуције проширују опсег активности у области родне равноправности и безбедности у конфликту и постконфликтном опоравку, тако да сада саставни део националних акционих планова чине и:

- 1) Резолуција СБ УН 1820 од 19. јуна 2008. године (S/RES/1820) која истиче да ће све стране учеснице у оружаном сукобу предузети мере за спречавање сексуалног насиља; УН би требало да израде одговарајуће обуке за целокупно мировно особље како би им се омогућило да препознају, спрече и одговоре на сексуално насиље и друге облике насиља над цивилним становништвом;
- 2) Резолуција СБ УН 1888 од 30. септембра 2009. године (S/RES/1888) која истиче да се државе чланице подстичу да распореде већи број женског војног и полицијског особља у мировне мисије уз завршену обуку, и тражи се од генералног секретара УН да пружи подршку и смернице земљама које учествују у мировним операцијама у вези са обуком о политици нулте толеранције према сексуалној експлоатацији и злостављању;
- 3) Резолуција СБ УН 1889 од 5. октобра 2009. године (S/RES/1889) која позива генералног секретара УН да изради стратегију за повећање учешћа жена у политичким мисијама, мисијама за изградњу и одржавање мира УН;
- 4) Резолуција СБ УН 1960 од 16. децембра 2010. године (S/RES/1960) која подстиче државе чланице да користе материјал УН заснован на сценаријима за обуку мировних снага;
- 5) Резолуција СБ УН 2106 од 24. јуна 2013. године (S/RES/2106) која позива генералног секретара УН да осигура свеобухватну родну обуку за мировно и цивилно особље и позива да предвиђене обуке узму у обзир потребе деце;
- 6) Резолуција СБ УН 2122 од 18. октобра 2013. године (S/RES/2122) која позива земље које шаљу трупе да обезбеде адекватну обуку о

родној перспективи за војно и полицијско особље;

- 7) Резолуција СБ УН 2242 од 13. октобра 2015. године (S/RES/2242) која, због континуираних оптужби за сексуалну експлоатацију и злостављање, позива државе које учествују у мировним операцијама да обезбеде свеобухватну предупутну обуку о сексуалној експлоатацији и злостављању и да врше проверу свог особља;
- 8) Резолуција СБ УН 2467 од 23. априла 2019. године (S/RES/2467) која позива на обуку пре распоређивања и на обуку у мисији војних и полицијских контингената о сексуалном и родно заснованом насиљу и подстиче интеграцију тих обука у процену спремности трупа за учешће у мисијама;
- 9) Резолуција СБ УН 2493 од 29. октобра 2019. године (S/RES/2493) која реafirмише потребу заштите у конфликтним ситуацијама и постконфликтном опоравку друштва и учешће жена у изградњи мира и безбедности, уз подсећање на обавезу имплементације свих резолуција, нарочито Резолуције СБ УН 2242;
- 10) Резолуција СБ УН 2538 од 28. августа 2020. године (S/RES/2538) која захтева повећање заступљености жена у мировним операцијама. Резолуцијом се позивају земље да спроведу адекватну обуку, а Секретаријат УН да обезбеди и ажурира потребне водиче и материјале за обуку, уз подршку сарадњи држава у размени искустава и добре праксе.

2. НАЦИОНАЛНИ ПРАВНИ ОКВИР

Устав Републике Србије¹² прописује да су општеприхваћена правила међународног права и потврђени међународни уговори саставни део правног поретка Републике Србије, као и да се непосредно примењују (члан 16. став 2.).

Поред важећих докумената која су била релевантна и за израду НАП (2017-2020)¹³, законодавни оквир за планиране мере и активности

¹² „Службени гласник РС”, бр. 98/06 и 115/21.

¹³ Списак докумената релевантних за израду НАП за примену Резолуције 1325 СБ УН (2017-2020), налазе се на линку https://www.mod.gov.rs/multimedia/dodaci/zakljucak_vlade_o_usvajanju_nap za primenu r 1325_1727333873.pdf приступ, октобар 2024.

садржане у НАП (2025-2027), са становишта различитих аспеката безбедности, заштите људских права и родне равноправности¹⁴ чине пре свега Закон о одбрани¹⁵, Закон о Војсци Србије¹⁶, Закон о употреби Војске Србије и других снага одбране у мултинационалним операцијама ван граница Републике Србије¹⁷, Закон о учешћу цивила у међународним мисијама и операцијама ван граница Републике Србије¹⁸, Закон о војној, радној и материјалној обавези¹⁹, Закон о забрани дискриминације²⁰, Закон о јавном информисању и медијима²¹ и Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама²².

Такође, са становишта релевантног стратегијског оквира, НАП (2025-2027) усклађен је са Стратегијом националне безбедности Републике Србије²³, Стратегијом одбране Републике Србије²⁴, Стратегијом за родну равноправност за период од 2021. до 2030. године²⁵ са пратећим акционим планом, Стратегија за спречавање и борбу против родно заснованог насиља према женама и насиља у породици за период 2021-2025. године²⁶ и друго.

3. ПРОЦЕС ИЗРАДЕ НАЦИОНАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА (2025-2027)

Приликом израде НАП (2025-2027) у фокусу је била безбедност и заштита жена, нарочито у савременим изазовима, затим заштита од дискриминације и поштовање принципа родне равноправности који представљају основ остваривања људских права утврђен међународним документима које је Република Србија потврдила. Укључивање Републике Србије у процес европских интеграција

¹⁴ Током израде НАП, Уставни суд Републике Србије 27. јуна 2024. године, покренуо је поступак за утврђивање неуставности Закона о родној равноправности („Службени гласник РС, број 52/21). Суд је обуставио извршење појединачног акта или радње предузете на основу одредаба наведеног Закона (предмет ИУз-85-2021).

¹⁵ „Службени гласник РС”, бр. 116/07, 88/09, 88/09 – др.закон, 104/09 – др.закон, 10/15 и 36/18

¹⁶ „Службени гласник РС”, бр. 116/07, 88/09, 101/10 – др.закон, 10/15, 88/15 – УС, 36/18, 94/19 и 74/21 – УС

¹⁷ „Службени гласник РС”, бр. 88/09 и 36/18

¹⁸ „Службени гласник РС”, број 76/23

¹⁹ „Службени гласник РС”, бр. 88/09, 95/10 и 36/18

²⁰ „Службени гласник РС”, број 22/09 и 52/21

²¹ „Службени гласник РС”, број 92/23

²² „Службени гласник РС”, број 87/18

²³ „Службени гласник РС”, број 94/19

²⁴ „Службени гласник РС”, број 94/19

²⁵ „Службени гласник РС”, број 103/21

²⁶ „Службени гласник РС”, број 47/21

подразумева да се у остваривању и заштити основних људских права поштују највиши међународни стандарди који проистичу из тих докумената. Доследна примена ових принципа значи да ниједна одлука, мера или радња у НАП (2025-2027) не подстиче и не доводи до неповољнијег положаја жена у областима превенције, учешћа, заштите и опоравка.

Израда НАП (2025-2027) обележена је високо партиципативним процесом, уз учешће заинтересованих и релевантних органа државне управе, независних институција, појединаца, као и укључивања и учешћа организација цивилног друштва, које су заједно дале допринос изради, јер квалитет и делотворност тог процеса зависе од учешћа свих заинтересованих страна.

Приликом израде НАП (2025-2027), водило се рачуна и узете су у обзир препоруке из следећих докумената:

- 1) Извештај Политичког савета о спровођењу Националног акционог плана за примену Резолуције 1325 Савета безбедности Уједињених нација – Жене, мир и безбедност у Републици Србији (2017-2020);
- 2) Извештај о мониторингу спровођења НАП за примену Резолуције 1325 СБ УН (2017-2020), који је израдила институција Повереника за заштиту равноправности, у складу са својом законом прописаном надлежношћу и улогом дефинисаном у самом акционом плану;
- 3) Смернице за израду НАП (2025-2027) Политичког савета о спровођењу Националног акционог плана за примену Резолуције 1325 Савета безбедности Уједињених нација – Жене, мир и безбедност у Републици Србији (2017-2020), усвојене на седници тог тела 17. јула 2023. године;
- 4) Анализа стања о примени Резолуције 1325 СБ УН у Републици Србији у периоду 2020-2023 године (пре почетка израде документа прикупљени су и анализирани подаци од органа јавне власти).

Током израде НАП (2025-2027), разматране су и активности из НАП (2017-2020), које из различитих разлога нису реализоване.

Након усвајања завршног Извештаја Политичког савета о спровођењу НАП (2017-2020), стекли су се услови за почетак израде новог националног акционог плана.

У јулу 2023. године, одржана је конститутивна седница Политичког савета о спровођењу НАП (2025-2027), на којој су усвојене смернице

за његову израду. Решењем министра одбране у јуну 2023. године формирана је интерресорна Радна група за израду НАП (2025-2027), а у периоду од септембра 2023. године до априла 2024. године реализовани су састанци и радионице Радне групе. Радну групу чинио је 31 члан. Поред представника Министарства одбране, Министарства унутрашњих послова, Министарства правде, Министарства за људска и мањинска права и друштвени дијалог, Министарства за рад, запошљавања, борачка и социјална питања, Министарства финансија, Министарства здравља, Министарства информисања и телекомуникација, Министарства туризма и омладине, Министарства спољних послова, Министарства просвете, науке и технолошког развоја, Министарства државне управе и локалне самоуправе, Министарства за европске интеграције, Министарства за бригу о селу, Министарства за бригу о породици и демографију, представника Безбедносно-информативне агенције, Координационог тела за родну равноправност, Скупштине Аутономне Покрајине Војводине, Канцеларије за Косово и Метохију, Комесаријата за избеглице и миграције, Сталне конференције градова и општина, Радну групу чинили су и представници три организације цивилног друштва, које су изабране на конкурс за избор цивилне организације за учешће у Радној групи – Центар за несталу и злостављану децу, Центар за истраживање јавних политика и Удружење „Женске студије и истраживања”, Нови Сад²⁷. Састанцима Радне групе присуствовали су и представници институције Повереника за заштиту равноправности, а допринос изради дали су и појединци који су учествовали у изради и претходних националних акционих планова у Републици Србији, као и лица из различитих организационих јединица Министарства одбране и Војске Србије. Координацију активности обављала је Канцеларија за родну равноправност Сектора за људске ресурсе Министарства одбране. Две радионице реализоване су уз подршку Мисије ОЕБС у Републици Србији и једна уз подршку Агенције Уједињених нација за оснаживање жена у Републици Србији (UN Women) која је пружила почетну стручну подршку за израду документа.

4. СТРУКТУРА НАЦИОНАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА ПРИМЕНУ РЕЗОЛУЦИЈЕ 1325 САВЕТА БЕЗБЕДНОСТИ УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА (2025-2027)

У складу са препорукама и смерницама, у НАП (2025-2027), постављени су циљеви, мере и активности. Као општи циљ НАП (2025-2027) постављена је унапређена безбедност жена у друштву, интегралном применом Резолуције 1325 СБ УН – Жене, мир и безбедност у

²⁷ Листа скраћеница налази се на 35. страни

Републици Србији. НАП (2025-2027) садржи и четири посебна циља у оквиру којих су предложене мере и активности, а односе се на четири области – институционална тела и актери, превенција, партиципација, заштита и опоравак:

Посебан циљ 1: Обезбеђен ефикасан, ефективан и континуиран рад институционалних тела, механизма и актера за спровођење, праћење и процену утицаја НАП

Мера 1.1: Успостављени и унапређени професионални капацитети институционалних тела, механизма и актера за ефикасно спровођење, праћење и процену утицаја НАП на свим нивоима;

Мера 1.2: Повезивање институционалних тела, механизма и актера НАП.

Посебан циљ 2: Оснажени индивидуални и колективни капацитети који доприносе безбедности жена и унапређењу знања о улози жена у изградњи мира, постконфликтном опоравку и ванредним ситуацијама

Мера 2.1: Континуирана едукација запослених у органима државне управе и локалне самоуправе о безбедности жена, Резолуцији 1325 СБ УН и НАП за примену Резолуције 1325 СБ УН;

Мера 2.2: Промоција примене Резолуције СБ УН 1325 и Агенде „Жене, мир и безбедност”;

Мера 2.3: Превенција и контрола злоупотребе ватреног оружја у легалном и нелегалном поседу.

Посебан циљ 3: Унапређен положај жена у систему безбедности и њихово веће учешће у одлучивању у свим аспектима заштите мира и безбедности

Мера 3.1: Јачање механизма за запошљавање, задржавање и учествовање жена у систему безбедности;

Мера 3.2: Јачање капацитета различитих актера у друштвеној заједници за допринос унапређењу безбедности жена.

Посебан циљ 4: Унапређена заштита, приступ правди и опоравак жена жртава насиља у конфликту, постконфликтном опоравку и ванредним ситуацијама

Мера 4.1: Унапређење капацитета за пружање заштите, приступа правди и опоравка жена жртава родно заснованог и сексуалног насиља, посебно мигранткиња, азиланткиња и избеглих и прогнаних лица;

Мера 4.2: Унапређење превенције и мера заштите учесница војних и цивилних мисија;

Мера 4.3: Унапређење одговора локалне заједнице на безбедност жена у ванредним ситуацијама.

Вредновање спровођења НАП планирано је на крају реализације. У међувремену, потребно је радити на праћењу реализације активности помоћу извештавања од стране релевантних институција и организација које су одређене као реализатори активности овим планом.

У НАП (2025-2027) је планирана следећа структура за реализацију и праћење:

- 1) Политички савет за спровођење НАП као највише политичко тело, које чине државни секретари, помоћници министара и други високи званичници;
- 2) Оперативно тело – годишње извештаје о реализацији НАП за органе из система безбедности (Министарство унутрашњих послова, Безбедносно-информативну агенцију, Министарство спољних послова, Управу за извршење кривичних санкција Министарства правде и Управу царине Министарства финансија) прикупљаће Министарство одбране. Извештаје од осталих органа укључених у реализацију НАП прикупљаће Министарство одбране уз подршку Координационог тела за родну равноправност.²⁸, а сарадњу и подршку у том процесу понудила је Стална Конференција градова и општина;
- 3) Функцију надзора обављаће Одбор за људска и мањинска права и равноправност полова Народне скупштине Републике Србије;
- 4) Аналитичке групе и истраживачки тимови – тела образована ради обављања функције планирања и праћења реализације активности, као и извештавања о резултатима спровођења НАП – ову функцију би требало да обављају именовани појединци, тј. контакт особе за

²⁸ Имајући у виду да Координационо тело за родну равноправност у тренутку доношења НАП није формирано, дописом министарке без портфеља задужене за родну равноправност, спречавања насиља над женама и економског и политичког оснаживања жена Татјане Мацуре упућеног Министарству одбране, број 337-00-5/2024 од 5.12.2024. године, наведено је да тај кабинет, сем осталог, обавља и поједине послове који се односе на координацију активности из наведене области.

спровођење НАП, које могу бити већ именоване као координатори за родну равноправност, или друга лица, уз допунску едукацију о Резолуцији 1325 СБ УН;

- 5) Механизам „особе од поверења”, односно „колега за подршку”²⁹ јесу лица која пружају примарну колегијалну помоћ, чији мандат и функционисање се регулишу посебним интерним актима и чију је функцију потребно додатно оснаживати перманентном едукацијом и разменом добрих пракси;
- 6) Саветник³⁰ за спровођење НАП јесте механизам у оквиру појединих министарстава који припадају органима система безбедности који се стара о стварању потребних предуслова за реализацију циљева овог плана.³¹

Аналитичке групе и/или истраживачки тимови и/или контакт особе за спровођење НАП, као и други органи надлежни за спровођење мера и активности у НАП сачињавају годишње извештаје о реализацији активности НАП. Оперативно тело за спровођење НАП годишњи извештај подноси Политичком савету, а ово тело извештај подноси Влади Републике Србије.

Повереник за заштиту равноправности, Заштитник грађана и Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, као независни органи, у оквиру утврђених законских овлашћења, могу надгледати испуњавање циљева дефинисаних у НАП. Такође, независан мониторинг врши јавност у целини, којој треба пружити информације о фазама и резултатима спровођења НАП.

Финансијска средства за спровођење НАП предвиђена су за све буџетске кориснике који учествују у реализацији НАП, у складу са Законом о буџету Републике Србије за 2025. годину („Службени гласник РС“, бр. 92/23 и 79/24). Потребна средства за реализацију НАП за 2026. и 2027. годину биће планирана у оквиру лимита које за буџетске кориснике – носиоце активности и партнере, одреди Министарство финансија.

²⁹ Термини који се користе у овом НАП изражени у граматичком мушком роду, подразумевају природни женски и мушки пол лица на које се односе.

³⁰ Исто

³¹ Лица именована у структурама за реализацију и праћење НАП (2025-2027) обављаће наведене послове у оквиру својих редовних послова, без додатне накнаде из средстава Буџета РС

IV. ТАБЕЛА АКЦИОНОГ ПЛАНА

НАЦИОНАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА ПРИМЕНУ РЕЗОЛУЦИЈЕ 1325 САВЕТА БЕЗБЕДНОСТИ УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА – ЖЕНЕ, МИР И БЕЗБЕДНОСТ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ ЗА ПЕРИОД 2025 – 2027							
Референтни документ		Резолуција 1325 СБ УН					
Акциони план		Национални акциони план за примену Резолуције 1325 СБ УН – Жене, мир и безбедност у Републици Србији за период 2025-2027					
Координација и извештавање		Министарство одбране					
<p>Општи циљ: Унапређена безбедност жена у друштву, интегралном применом Резолуције 1325 СБ УН – Жене, мир и безбедност у Републици Србији</p> <p>Индикатор исхода: Унапређени аспекти безбедности и заштите жена у Републици Србији, у вези са спречавањем сукоба, постконфликтном опоравку и ванредним ситуацијама, на националном и локалном нивоу</p>							
Орган одговоран за праћење и контролу реализације: Министарство одбране							
Показатељ ефеката на нивоу општег циља	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2025. години	Циљана вредност у 2026. години	Циљана вредност у 2027. години
Индекс родне равноправности (у домену моћи)	Вредност Индекса	Индекс родне равноправности за Републику Србију (последњи објављен 2021. године са подацима из 2018. године)	46,5	2018	47	47,5	48
Процент жене које су доживеле неку врсту насиља од стране непартнера.	Процент	Истраживања о безбедности и квалитету живота жена у друштву Републичког завода за статистику	10,1%	2021	9,9%	9,8%	9,7%

ОБЛАСТ 1: ИНСТИТУЦИОНАЛНА ТЕЛА И АКТЕРИ У СПРОВОЂЕЊУ НАП

Посебан циљ 1: Обезбеђен ефикасан, ефективан и континуиран рад институционалних тела, механизма и актера за спровођење, праћење и процену утицаја НАП

Орган одговоран за праћење реализације: Оперативно тело НАП

Показатељ(и) на нивоу посебног циља (показатељ исхода)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2025. години	Циљана вредност у 2026. години	Циљана вредност у 2027. години
Процент реализованих активности	Процент	Извештај о спровођењу НАП	0	2024	30%	50%	80%
Процент органа државне управе и локалне самоуправе укључених у реализацију НАП у којима функционишу институционална тела и механизми за ефикасно спровођење, праћење и процену утицаја НАП	Процент	Извештај о спровођењу НАП	0	2024	30%	50%	80%

Мера 1.1: Успостављени и унапређени професионални капацитети институционалних тела, механизма и актера за ефикасно спровођење, праћење и процену утицаја НАП на свим нивоима

Орган одговоран за праћење и реализацију мере: Министарство одбране

Показатељ(и) на нивоу мере(показатељ резултата)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2025. години	Циљана вредност у 2026. години	Циљана вредност у 2027. години
Процент органа државне управе и локалне самоуправе укључених у реализацију НАП у којима су формирана институционална тела – аналитичке групе или истраживачки тимови или именоване контакт особе за праћење и реализацију НАП	Процент	Извештаји институција, годишњи извештај о спровођењу НАП	0	2024	30%	50%	80%

Број органа система безбедности у којима су успостављени механизми НАП	Број	Извештаји институција, годишњи извештај о спровођењу НАП	0	2024	4	5	6
Процент обучених лица за праћење и процену утицаја НАП	Процент	Извештаји институција, годишњи извештај о спровођењу НАП	0	2024	30%	50%	80%

Назив активности	Орган који спроводи активност	Партнер у реализацији активности	Рок за реализацију активности	Показатељи учинка
1.1.1. Образовање Политичког савета	МО	Влада Републике Србије	Последњи квартал 2025	Образован Политички савет
1.1.2. Именовање контакт особа, образовање аналитичких група или истраживачких тимова задужених за реализацију активности НАП у органима државне управе и локалне самоуправе	МО	Органи државне управе који учествују у реализацији НАП ³²	Последњи квартал 2025	Успостављена тела
1.1.3. Образовање механизма за примарну колегијалну помоћ, у органима система безбедности	МО	МУП, БИА, МП, МФ, МСП	Последњи квартал 2027	Именована лица

³² Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Министарство финансија, Министарство здравља, Министарство информисања и телекомуникација, Министарство туризма и омладине, Министарство спољних послова, Министарство просвете, Министарство државне управе и локалне самоуправе, Министарство за европске интеграције, Министарство за бригу о селу, Министарство за бригу о породици и демографију, Безбедносно-информативна агенција, КМРР, КТРР, Скупштина Аутономне Покрајине Војводина, Канцеларија за Косово и Метохију, Комесаријат за избеглице и миграције Републике Србије и јединице локалне самоуправе.

1.1.4. Организовање обука за механизме примарне колегијалне помоћи и друге актере о нормама антидискриминационог законодавства и поступку медијације	ПЗР	КМРР/КТРР, МО, МУП МЉМПДД, НАЈУ, међународне организације	Последњи квартал 2027	Одржане обуке
1.1.5. Именовање саветника за спровођење НАП у органима државне управе у органима система безбедности	МО	МУП, МСП, БИА, МП- УИКС, МФ-УЦ	Други квартал 2026	Именован саветник
1.1.6. Креирање и организовање родно сензитивних обука у оквиру цивилне заштите са циљем унапређења поступања у ванредним ситуацијама	МУП	МО, ЈЛС	Последњи квартал 2027	Одржане обуке

Мера 1.2: Повезивање институционалних тела, механизма и актера НАП

Орган одговоран за праћење и реализацију мере: Оперативно тело НАП и Министарство унутрашњих послова

Показатељ на нивоу мере(показатељ резултата)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2025. години	Циљана вредност у 2026. години	Циљана вредност у 2027. години
Број семинара, састанака и других заједничких активности институционалних тела, механизма и актера НАП	Број	Годишњи извештај о спровођењу НАП	0	2024	2	4	6

Назив активности	Орган који спроводи активност	Партнер у реализацији активности	Рок за реализацију активности	Показатељи учинка
1.2.1. Одржавање скупова аналитичких група, истраживачких тимова и контакт особа за примену НАП са циљем размене искустава, добрих пракси и унапређења сарадње	КМРР	Органи државне управе и локалне самоуправе, који учествују у реализацији НАП, међународне организације	Последњи квартал 2027	Одржани скупови
1.2.2. Организовање конференције „Мрежа жена у полицији” са циљем размене искустава и примера добрих пракси	МУП	БИА, МСП, међународне организације	Последњи квартал 2027	Организована конференција
1.2.3. Организовање конференције поводом 25 година Резолуције 1325 СБ УН	МО	Органи државне управе, међународне организације	Последњи квартал 2025	Организована конференција

ОБЛАСТ 2: ПРЕВЕНЦИЈА

Посебан циљ 2: Оснажени индивидуални и колективни капацитети који доприносе безбедности жена и унапређењу знања о улози жена у изградњи мира, постконфликтном опоравку и ванредним ситуацијама

Орган одговоран за праћење реализације: Оперативно тело НАП

Показатељ(и) на нивоу посебног циља (показатељ исхода)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2025. години	Циљана вредност у 2026. години	Циљана вредност у 2027. години

Поцент реализованих активности	Процент	Извештај о спровођењу НАП	/	2024	30%	50%	80%
Удео запослених који су упознати са Резолуцијом 1325 СБ УН и НАП	Процент	Анкета	/	2024	30%	50%	70%

Мера 2.1: Континуирана едукација запослених у органима државне управе и локалне самоуправе о безбедности жена, Резолуцији 1325 СБ УН и НАП за примену Резолуције 1325 СБ УН

Орган одговоран за праћење и реализацију мере: Министарство одбране у сарадњи са органима носиоцима активности у мери

Показатељ(и) на нивоу мере(показатељ резултата)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2025. години	Циљана вредност у 2026. години	Циљана вредност у 2027. години
Број обука у органима државне управе и локалне самоуправе о различитим аспектима безбедности жена и примени Резолуције 1325 СБ	Број	Извештаји ресорних институција и извештај о реализацији НАП	5	2024	6	7	10

Назив активности	Орган који спроводи активност	Партнер у реализацији активности	Рок за реализацију активности	Показатељи учинка
2.1.1. Организовање обука о НАП и Резолуцији 1325 СБ УН у програму Националне академије за јавну управу	МО	НАЈУ	Последњи квартал 2027	Број спроведених обука
2.1.2. Подизање свести запослених у систему безбедности, кроз едукацију, о утицају и ризицима климатских	МО	МЗЖС, органи државне управе у систему безбедност, Институт за	Последњи квартал 2027	Одржане обуке, предавања, информативне сесије и слично, евалуација обуке

промена по безбедност жена и девојчица (посебно из рањивих категорија становништва)		јавно здравље (Министарство здравља)		
2.1.3. Едукација запослених у Министарству одбране и Војсци Србије о значају учешћа жена у мултинационалним операцијама	МО		Последњи квартал 2027	Одржане обуке, предавања, информисања и слично
2.1.4. Израда програма мера за упознавање и едуковање жена и девојчица о потенцијалном угрожавању безбедности на интернету	МИТ	СКГО, ЈЛС, ПЗР, ОЦД	Последњи квартал 2027	Усвојен и примењен програм мера за упознавање и едуковање жена и девојчица о потенцијалном угрожавању безбедности на интернету
2.1.5. Спровођење обука о заштити, правима и потребама мигранткиња и избеглих лица	Комесаријат за избеглице и миграције	Међународне организације, организације цивилног друштва (ОЦД)	Последњи квартал 2027	Спроведене обуке

Мера 2.2: Промоција примене Резолуције СБ УН 1325 и Агенде „Жене, мир и безбедност”

Орган одговоран за праћење и реализацију мере: Министарство одбране у сарадњи са органима носиоцима активности у мери

Показатељ(и) на нивоу мере (показатељ резултата)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2025. години	Циљана вредност у 2026. години	Циљана вредност у 2027. години
Број активности на медијском промовисању НАП	Број	Извештај органа који спроводи активност	4	2024	4	5	7

Број медијских прилога о женама у систему безбедности и доприносу жена у превенцији сукоба и изградњи мира	Број	Извештај органа који спроводи активност	/	2024	40	50	60
Број јавних признања и награда којима се награђују жене за посебан допринос примени Резолуције СБ УН 1325–Жене, мир и безбедност, као и за допринос унапређењу родне равноправности у систему безбедности	Број	Извештај органа који спроводи активност	/	2024	2	2	2

Назив активности	Орган који спроводи активност	Партнер у реализацији активности	Рок за реализацију активности	Показатељи учинка
2.2.1. Активности на медијској промоцији НАП	МИТ	Органи који учествују у реализацији НАП, међународне организације	Последњи квартал 2027	Спроведене активности медијске промоције
2.2.2. Израда медијских прилога о НАП, учешћу жена у мултинационалним операцијама, женама у МО и ВС	МО	Војска Србије, Универзитет одбране, Центар за мировне операције, Управа за односе са јавношћу МО	Последњи квартал 2027	Број, врста и садржина прилога у медијима посвећених НАП
2.2.3. Израда медијских прилога о учешћу жена у цивилним мисијама	МСП		Последњи квартал 2027	Израђени медијски прилози

2.2.4. Организовање јавних догађаја (дебата, округлих столова, конференција и др.) за промоцију НАП и унапређење видљивости жена у систему безбедности	МО	ПЗР, МЉМПДД, међународне организације, ОЦД, МУП, БИА, МСП КМРР/КТРР	Последњи квартал 2027	Организовани догађаји који се односе на промоцију НАП
2.2.5. Спровођење активности којима се промовишу и награђују жене за посебан допринос примени Резолуције СБ УН 1325–Жене, мир и безбедност у Републици Србији, као и допринос унапређењу родне равноправности у систему безбедности	МО	МУП, ПЗР, међународне организације, ОЦД	Последњи квартал 2027	Број и врста награда

Мера 2.3: Превенција и контрола злоупотребе ватреног оружја у легалном и нелегалном поседу

Орган одговоран за праћење и реализацију мере: Министарство унутрашњих послова у сарадњи са органима носиоцима активности у мери

Показатељ(и) на нивоу мере	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2025. години	Циљана вредност у 2026. години	Циљана вредност у 2027. години
Број јавних кампања подизања свести јавности о неопходности и обавези чувања малог и лаког оружја на законом прописан и сигуран начин, као и на опасности које са собом носи непрописно држање и употреба оружја	Број	Извештаји о реализованим кампањама и о броју подељених флајера и информативног материјала	1 Кампања 25 000 флајера	2024	1 Кампања 25 000 флајера	1 Кампања 25 000 флајера	1 Кампања 25 000 флајера

Назив активности	Орган који спроводи активност	Партнер у реализацији активности	Рок за реализацију активности	Показатељи учинка
2.3.1. Унапређење капацитета релевантних државних институција за успостављање система за праћење и процену злоупотребе малог и лаког ватреног оружја, у случајевима угрожавања безбедности жена	МУП	МП	Последњи квартал 2027	Унапређени капацитети за праћење, и процену злоупотребе ватреног оружја
2.3.2. Унапређење националних аналитичких капацитета и институционализовање анализе података о малом и лако ватреном оружју	МУП	МП	Последњи квартал 2027	Унапређени капацитети и аналитичке вештине у институцијама за обраду података о малом и лако ватреном оружју
2.3.3. Спровођење јавних кампања подизања свести јавности, о чувању оружја на законом прописан и сигуран начин, као и на опасности које са собом носи непрописно држање оружја и његова непрописна употреба	МУП	МП и Републичко јавно тужилаштво, МО, међународне организације	Последњи квартал 2027	Унапређена свест о штетности и злоупотреби ватреног оружја
2.3.4. Спровођење истраживања о степену задовољства (перцепције) у погледу личне безбедности или осећаја личне сигурности у заједници и у односу на злоупотребу ватреног оружја	МУП	ОЦД, ЈЛС	Последњи квартал 2025	Спроведено истраживање, израђени безбедносни профили градова и општина у Републици Србији

2.3.5. Организовање стручног усавршавања професионалаца/ професионалки из надлежних институција за примену прописа који се односе на употребу малог и лаког ватреног оружја у свим кривичним делима обухваћеним Законом о спречавању насиља у породици	МУП		Последњи квартал 2026	Организовано стручно усавршавање
--	-----	--	-----------------------	----------------------------------

ОБЛАСТ 3: ПАРТИЦИПАЦИЈА

Посебан циљ 3: Унапређен положај жена у систему безбедности и њихово веће учешће у одлучивању у свим аспектима заштите мира и безбедности							
Орган одговоран за праћење реализације: Оперативно тело НАП							
Показатељ(и) на нивоу посебног циља (показатељ исхода)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2025. години	Циљана вредност у 2026. години	Циљана вредност у 2027. години
Процент реализованих активности	Процент	Извештај о спровођењу НАП	0%	2024	30%	50%	80%
Удео жена у систему безбедности	Процент	Извештаји ресорних институција: МО, МУП, МСП, БИА, МП (УИКС), МФ(УЦ)	34,3%	2023	35%	36%	36,5%
Удео жена на руководећим позицијама у систему безбедности	Процент	Извештаји ресорних институција	29,8%	2023	30%	30,5%	31%

Мера 3.1: Јачање механизма за запошљавање, задржавање и учествовање жена у систему безбедности

Орган одговоран за праћење и реализацију мере: Министарство одбране у сарадњи са органима носиоцима активности у мери

Показатељ(и) на нивоу мере (показатељ резултата)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2025. години	Циљана вредност у 2026. години	Циљана вредност у 2027. години
Број подстицајних мера за повећање броја жена на руководећим позицијама у систему безбедности	Број	Годишњи извештај о реализацији НАП	/	2024	1	1	2
Број мера и прописа за подршку усклађивања професионалног и приватног живота жена у систему безбедности	Број	Годишњи извештај о реализацији НАП	/	2024	1	1	2
Усаглашени прописи у области безбедности са одредбама антидискриминационих прописа у вези са пријемом, каријерним напредовањем жена у систему безбедности	Делимично/ потпуно	Годишњи извештај о реализацији НАП	/	2024	Делимично	Потпуно	Потпуно

Назив активности	Орган који спроводи активност	Партнер у реализацији активности	Рок за реализацију активности	Показатељи учинка
3.1.1. Примена мера којима се стварају могућности за школовање, запошљавање, каријерно вођење и напредовање жена у систему безбедности	МО	Полицијска академија	Последњи квартал 2027	Извештај о примени мера

3.1.2. Унапређење родних евиденција (праћење просечног временаведеног у чину, платној групи, праћење заступљености жена на стручним усавршавањима, праћење разлога за напуштање службе и др.)	МО	Органи државне управе у систему безбедности	Последњи квартал 2027	Годишњи извештаји
3.1.3. Праћење каријерног развоја жена експерата у одређеним областима	МО	/	Последњи квартал 2027	Годишњи извештаји
3.1.4. Израда програма и мера за подршку усклађивању професионалног и приватног живота жена у систему безбедности	МО	МБПД, МЉМПДД, КМРР/КТРР	Последњи квартал 2027	Израђене, усвојене и имплементирани мере и програми у циљу подршке усклађивању професионалног и приватног живота
3.1.5. Спровођење истраживања (анализа) о заступљености жена у активностима међународне сарадње, преговорима, спречавању потенцијалних конфликта	МСП	/	Последњи квартал 2027	Да/не

Мера 3.2: Јачање капацитета различитих актера у друштвеној заједници за допринос унапређењу безбедности жена

Орган одговоран за праћење и реализацију мере: Министарство унутрашњих послова у сарадњи са органима носиоцима у активностима

Показатељ(и) на нивоу мере (показатељ резултата)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2025. години	Циљана вредност у 2026. години	Циљана вредност у 2027. години
Број дебата, округлих столова, конференција, стручних скупова	Број	Извештај органа који спроводи активност	2	2024	3	5	7

и других јавних догађаја којима се промовише примена НАП 1325 СБ УН							
---	--	--	--	--	--	--	--

Назив активности	Орган који спроводи активност	Партнер у реализацији активности	Рок за реализацију активности	Показатељи учинка
3.2.1. Регионално повезивање жена у сектору безбедности као допринос изградњи поверења и унапређивања безбедности и стабилности у региону	МУП	Органи државне управе у систему безбедности	Последњи квартал 2027	Број регионалних састанака, иницијатива и слично
3.2.2. Подршка активностима академске зајединице, образовних институција, организације цивилног друштва и стручне јавности у вези са темама из области безбедности жена у ванредним ситуацијама и едукација запослених у систему безбедности о утицају и ризицима по безбедност жена током различитих ванредних ситуација, катастрофа и елементарних непогода као последица климатских промена	МУП	Министарство просвете, МЗЖС, универзитети, институти, научна заједница и друго	Последњи квартал 2027	Извештаји о доприносу академске зајединице, образовних институција, ОЦД и стручне јавности (број научних радова, дебата, округлих столова и друго)

ОБЛАСТ 4: ЗАШТИТА И ОПОРАВАК

<p>Посебан циљ 4: Унапређена заштита, приступ правди и опоравак жена жртава насиља у конфликту, постконфликтном опоравку и ванредним ситуацијама</p> <p>Органи одговорни за праћење реализације: Оперативно тело НАП</p>

Показатељ(и) на нивоу посебног циља (показатељисхода)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2025. години	Циљана вредност у 2026. години	Циљана вредност у 2027. години
Процент реализованих активности	Процент	Извештај о спровођењу НАП	0	2025	30%	50%	80%
Број жена и девојчица жртава трговине људима	Број	Миграциони профил Републике Србије	24	2023	22	20	18
Услуге намењене женама жртвама насиља и механизми упућивања доступни и функционални у свим центрима за смештај мигранткиња, азиланткиња, избеглих и прогнаних жена	Да/ делимично /не	Извештаји Високог комесаријата Уједињених нација за избеглице (УНХЦР) и Комесаријата за избеглице и миграције о профилисању центара	Да	2023	Да	Да	Да

Мера 4.1: Унапређење капацитета за пружање заштите, приступа правди и опоравка жена жртава родно заснованог и сексуалног насиља, посебно мигранткиња, азиланткиња и избеглих и прогнаних лица

Орган одговоран за праћење и реализацију мере: Комесаријат за избеглице и миграције у сарадњи са органима носиоцима активности

Показатељ(и) на нивоу мере (показатељ резултата)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2025. години	Циљана вредност у 2026. години	Циљана вредност у 2027. години
Број државних службеника, судија, тужилаца, здравствених радника, социјалних радника и других стручних лица укључених у прихват и збрињавање мигранткиња, азиланткиња, избеглих и	Број	Извештаји о обукама Комесаријата за избеглице и миграције, МУП, МП и Правосудне академије, МЗ, МРЗБСП	12	2024	+30	+60	+90

прогнаних лица, који је прошао обуке на тему поступања са женама жртвама насиља са посебним фокусом на специфичности ове категорије жена							
Услуге намењене жртвама родно заснованог насиља и механизми упућивања доступни и функционални у свим центрима за смештај мигранткиња, азиланткиња, избеглих и прогнаних лица	Да/ делимично /не	Извештаји УНХЦР и Комесаријата за избеглице и миграције о профилисању центара (https://kirs.gov.rs/cir/azil/profil-centara)	Да	2024	Да	Да	Да
Број акредитованих обука и број здравствених радника и сарадника који су похађали обуке на тему упознавања са процедурама поступања у центрима за жртве сексуалног насиља, посебно за популацију мигранткиња, азиланткиња и избеглих и прогнаних лица	Број	Извештаји МЗ/Институт за јавно здравље „Др Милан Јовановић Батут“, Струковна удружења здравствених радника	Биће утврђено у 2025	2024	100	150	150

Назив активности	Орган који спроводи активност	Партнер у реализацији активности	Рок за реализацију активности	Показатељи учинка
4.1.1. Подршка за успостављање и развој специјализованих услуга социјалне заштите у заједници намењених заштити и безбедности жена жртва родно заснованог насиља и сексуалног насиља, посебно мигранткиња, азиланткиња и избеглих и прогнаних лица	МЗРБСП	Републички завод за социјалну заштиту, органи АПВ, ЈЛС, ОЦД	Последњи квартал 2027	Број лиценцираних пружалаца специјализованих услуга намењених заштити и безбедности жена.

4.1.2. Организовање лиценцираних обука за стручна лица из области правосуђа и адвокатури на теме заштите људских права, антидискриминационог законодавства и родне равноправности, правима мигранткиња, азиланткиња, избеглих и прогнаних лица, жртава трговине људима и сексуалног насиља	Правосудна академија	МП, МЉМПЦД	Последњи квартал 2027	Унапређена знања стручних лица из области правосуђа и адвокатури
4.1.3. Унапређење континуиране медицинске едукације за здравствене раднике и сараднике на тему упознавања са процедурама поступања у Центру за жртве сексуалног насиља, посебно за популацију мигранткиња, азиланткиња и избеглих и прогнаних лица	МЗ	Српско лекарско друштво, Црвени крст Србије	Последњи квартал 2027	Број спроведених обука и едукација здравствених радника/ца у пружању медицинских услуга у центрима за жртве сексуалног насиља
4.1.4. Обезбеђивање смештајних капацитета за жене и девојчице међу мигрантима и избеглицама које испуњавају стандарде заштите	Комесаријат за избеглице и миграције	МУП, МРЗБСП, МЗ, МП	Последњи квартал 2027	Опређени посебни центри за смештај породица, самица и девојчица без пратње
4.1.5. Оснаживање жена и девојчица мигранткиња и избеглица за препознавање и пријављивање насиља и дискриминације	Комесаријат за избеглице и миграције	ПЗР, ОЦД	Последњи квартал 2027	Реализоване радионице са девојчицама и женама смештеним у центрима за азил и прихватним центрима
4.1.6. Спровођење јавних кампања и медијских прилога у циљу информисања јавности о механизмима бесплатне правне помоћи за жене жртве родно заснованог и сексуалног насиља	МП	КМРР/КТРР	Последњи квартал 2027	Број реализованих кампања и медијских прилога

Мера 4.2: Унапређење превенције и мера заштите учесница војних и цивилних мисија

Орган одговоран за праћење и реализацију мере: Министарство одбране и Министарство спољних послова

Показатељ(и) на нивоу мере (показатељ резултата)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2025. години	Циљана вредност у 2026. години	Циљана вредност у 2027. години
Процент жена у војним мисијама	Процент	Извештај	13,78%	2023	Обезбеђен адекватан проценат жена	Обезбеђен адекватан проценат жена	Обезбеђен адекватан проценат жена
Процент жена у цивилним мисијама	Процент	Извештај МСП	0%	2024	Биће накнадно утврђено	Биће накнадно утврђено	Биће накнадно утврђено

Назив активности	Орган који спроводи активност	Партнер у реализацији активности	Рок за реализацију активности	Показатељи учинка
4.2.1. Јачање капацитета Војске Србије за заштиту жена у извршавању мисија и задатака у мултинационалним операцијама (МнОп)	МО	/	Последњи квартал 2027	Извештај УН о учешћу жена у МнОп и годишњи извештај ресорног министарства
4.2.2. Унапређење интегрисања родне перспективе у обавезан део припрема и обуке пред упућивање у МнОп	МО	/	Последњи квартал 2027	Годишњи извештаји

4.2.3. Обука о превенцији и заштити од сексуалног искоришћавања и злоупотребе у оквиру обуке за специфичне дужности и у оквиру непосредних припрема пред упућивање у МнОп	МО	/	Последњи квартал 2027	Годишњи извештаји
4.2.4. Обука о заштити цивила у оквиру мировних мисија УН која укључује и сексуално насиље без обзира на извор претње у складу са мандатом мисије и правилима ангажовања	МО	/	Последњи квартал 2027	Годишњи извештаји
4.2.5. Обучавање жена и мушкараца учесника у цивилним мисијама у области родне равноправности са аспекта функционисања мисија и операција и израде експертиза за доносиоце одлука	МСП	/	Последњи квартал 2027	Годишњи извештаји
4.2.6. Увођење мера заштите жена од родно заснованог насиља и дискриминације у стандардне процедуре и програме обуке при упућивању у цивилне мисије	МСП	ПЗР	Последњи квартал 2027	Годишњи извештаји

Мера 4.3: Унапређење одговора локалне заједнице на безбедност жена и девојчица у ванредним ситуацијама

Орган одговоран за праћење и реализацију мере: Министарство одбране

Показатељ(и) на нивоу мере (показатељ резултата)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2025. години	Циљана вредност у 2026. години	Циљана вредност у 2027. години
--	---------------	---------------	------------------	--------------	--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------

Број израђених и усвојених локалних акционих планова за безбедност са мерама које подржавају специфичне безбедносне потребе жена и девојчица у локалним заједницама (у време трајања НАП)	Број	Извештаји јединица локалне самоуправе	0	2024	1	2	3
---	------	---------------------------------------	---	------	---	---	---

Назив активности	Орган који спроводи активност	Партнер у реализацији активности	Рок за реализацију активности	Показатељи учинка
4.3.1. Препоручује се мапирање небезбедних места за жене и девојчице	Јединице локалне самоуправе	Локални штабови за ванредне ситуације, СКГО, ОЦД	Последњи квартал 2027	Мапирана места
4.3.2. Препоручује се унапређење знања и вештина актера на локалном нивоу у вези са безбедносним потребама жена и девојчица у ванредним ситуацијама	Јединице локалне самоуправе	Институт за јавно здравље „Др Милан Јовановић Батут”, МРЗБСП, домови здравља, ОЦД	Последњи квартал 2027	Реализоване обуке
4.3.3. Препоручује се подизање свести о значају укључивања представника ОЦД у активности у вези са унапређењем положаја и потреба жена у ванредним ситуацијама	Јединице локалне самоуправе	Локални штабови за ванредне ситуације, СКГО, ОЦД	Последњи квартал 2027	Број ОЦД укључених у активности на унапређењу положаја и потреба жена и девојчица у ванредним ситуацијама
4.3.4. Препоручују се активности на препознавању посебних ризика по безбедност жена и девојчица у ванредним ситуацијама кроз посебне теме на седницама локалних штабова за ванредне ситуације ради креирања адекватног одговора ЈЛС на њихове потребе у ванредним ситуацијама	Јединице локалне самоуправе	Локални штабови за ванредне ситуације, СКГО, ОЦД	Последњи квартал 2027	Број редовних седница штабова за ванредне ситуације на којима је реализована наведена тема

Листа скраћеница:

АПВ – Аутономна Покрајина Војводина

БИА – Безбедносно-информативна агенција

ЕУ – Европска унија

ЈЛС – Јединице локалне самоуправе

КТРР- Координационо тело за родну равноправност

КМРР – Кабинет министарке без портфеља задужене за област родне равноправности, спречавања насиља над женама и економског и политичког оснаживања жена

МБПД – Министарство за бригу о породици и демографију

МДУЛС – Министарство државне управе и локалне самоуправе

МЕИ – Министарство за европске интеграције

МИТ – Министарство информисања и телекомуникација

МЗ – Министарство здравља

МЗЖС – Министарство заштите животне средине

МЉМПДД – Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог

МнОп – Мултинационалне операције

МО – Министарство одбране

МО и ВС – Министарство одбране и Војска Србије

МП – Министарство правде

МП-УИКС – Министарство правде-Управа за извршење кривичних санкција

МРЗБСП – Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања

МСП – Министарство спољних послова

МУП – Министарство унутрашњих послова

МФ – Министарство финансија

МФ-УЦ – Министарство финансија -Управа царина

НАЈУ – Национална академија за јавну управу

НАП – Национални акциони план

ОЕБС – Организација за европску безбедност и сарадњу
ОЦД – Организације цивилног друштва
ПЗР – Повереник за заштиту равноправности
Резолуција СБ УН 1325 – Резолуција Савета безбедности Уједињених нација 1325 – Жене, мир и безбедност
РС – Република Србија
СБ УН – Савет безбедности Уједињених нација
СКГО – Стална конференција градова и општина
С/РЕС – Резолуција
УИКС – Управа за извршење кривичних санкција
УН – Уједињене нације
UNDP – Програм Уједињених нација за развој (енгл. United Nations Development Programme)
UNHCR – Високи комесаријат Уједињених нација за избеглице
UN WOMEN – Агенција Уједињених Нација за родну равноправност и оснаживање жена (United Nations Development Fund for Women)
УЦ – Управа царина
ЦЖСН – Центар за жртве сексуалног насиља